

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA

Posudek oponenta k bakalářské práci

Název práce: Reflexní masáž a její účinek při léčbě bolestí hlavy
Autor práce: Lucie Dittrichová

Název studijního oboru: fyzioterapie
Forma studia: prezenční

Vedoucí práce: MUDr. et RNDr. Oldřich Vlček
Oponent: Mgr. Zdeněk Guřan
Akademický rok: 2007 - ML

Posudek:

Autorka si klade za cíl zjistit vliv reflexních masáží na bolesti hlavy. Kvantifikace vybraných parametrů probíhá pomocí klasického kineziologického popisu spolu s dalšími nesespecifickými testy. Ověření alespoň analogovou škálou bolesti neudává. Vzhledem k těmto cílům není v práci stanovena hypotéza ani další dílčí cíle. Rozsah práce se zřetelem na celou šíři problematiky bolesti hlavy považují za nadstandardní, ale je třeba polemizovat nad některými způsoby provedení práce.

Teoretická část v rozsahu 36 stran textu detailně rozděluje bolesti hlavy a popisuje charakteristické příznaky. Dále se tato část možná až poněkud zbytečně a detailně zabývá základními poznatky z anatomie (např. zbytečný popis všech míšních a hlavových nervů, rozdělení svalů dle funkce...), místo toho, aby více postihla problematiku oblast funkčních anatomických a kineziologických souvislostí např. krčního sektoru či AO skloubení. Svalstvo krku a pohyby v této oblasti opominají AO a autorka neuvádí rozdělení z hlediska hloubky svalových struktur.

Kapitola 3 popisuje farmakologii bolestí hlavy (viz. formální nedostatky). Kapitola 4 Reflexní masáž (dále jen RM) se zabývá účinkem, technikami a sestavami masáže. Neuvádí ale přehledněji oblast indikací a kontraindikací použití. Dále si myslím, že když už se někdo zabývá reflexní masáží, měl by alespoň správně napsat „Küblerova řasa“ a ne „Kiblerova“ (!).

Praktická část popisuje soubor 25 pacientů (20ž., 5m.). Přestože jde o rozsáhlý soubor, chybí přehled volených vyšetření a závěrů a jejich zpracování formou tabulek. Namísto toho autorka uvádí strohý text jako formulaci výsledků. Nelze určit zda sběr dat byl formou pohovoru nebo dotazníku. Dále uvádí terapii, kdy kromě reflexní masáže měli pacienti další procedury. Je-li cíl práce stanoven jako vliv RM na bolesti hlavy, mělo být zvoleno méně probandů se specifickým vyšetřením, intervencí a indikací pouze RM. Kazuistiky dále detailně popisují čtyři pacienty a jsou poměrně přehledně vedeny a autorka prokazuje znalost problematiky a možnosti terapeutické intervence. Kazuistika uvádí jednotlivé změny stavu před/po terapii, ale neuvádí detaily – tj. nedovídáme se ani subjektivní údaje jako např. frekvence bolestí a jejich hodnotu, změny počtu užívané medikace.

Práce neobsahuje diskusi!

Závěr práce pak shrnuje celou bakalářskou práci a je psán formou diskuse, což nepovažuji za vhodné.

Přílohy jsou chybně uvedeny a číslovány jako osmá kapitola, navíc neobsahují zdroj literatury.

Formální náležitosti a vnější úprava práce, celková přehlednost:

Formální nedostatky spatřuji především v nedobře zvoleném členění kapitol, které činí práci v některých částech nepřehlednou (bakalářská práce se nečlenění na pět podkapitol 2.1.2.2.2...). Mohlo být zvoleno vhodnější formy tak, aby byla získána větší přehlednost textu. Navíc základ dělení bývá teoretická vs. praktická část případně metodika, výsledky... Dále pak považuji za nevhodné ukončení nebo započetí textu na další straně (str. 7, 10) a autorka nezačíná hlavní oddíly práce na nové straně, jak bývá zvykem. Negativní je také fakt odkazů na citace v nadpisech. Za negativum považuji také nesprávné odsazení textu nebo použití písma (celá kapitola 3 je psána kurzívou (?)) a v názvech je použito typu Arial).

Literatura a práce s literaturou, kvalita příloh:

Strohý referenční seznam bez zahraničních zdrojů je na hranici dostatečnosti. Obsahuje pouhých (!) 13 zdrojů z toho 2 internetové a další 3 starší 1988. Relevantních je tedy pouze cca 8 zdrojů. Seznam není tvořen dle standardů a normy a v podstatě neuvádí zdroj tak jak je běžné. Chybou je také uvádění odkazů na citace do nadpisů. Autorka mnohdy necituje tam, kde si to text vysloveně žádá (např. str. 9).

Otázky a připomínky k diskusi:

1. Proč nepoužíváte při tvorbě také zahraniční zdroje? V závěru uvádíte, že neexistují...zkoušela jste je vůbec hledat?
2. Proč nebylo provedeno alespoň subjektivní hodnocení bolesti, či použit dotazník subjektivních problémů.

Závěr:

Předložená bakalářská práce je zpracována na 55 stranách textu za použití 13 citovaných a je doplněna 3 stranami přílohy. V textu nejsou použity tabulky, obrázky ani grafy. Praktická část je doplněna kazuistikami avšak chybí diskuse k problematice.

Po zvážení všech skutečností, musím konstatovat, že bakalářská práce je na úrovni dostatečnosti. Zmiňované nedostatky po odborné a formální stránce však v zásadě neovlivňují princip řešení.

**Práce odpovídá požadavkům kladeným na bakalářské práce.
Práci doporučuji k obhajobě.**

Klasifikace práce: dobře

Praha, 29.05.2007

Mgr. Zdeněk Guřan